

- § 38 Tiedoksi yhtymähallitukselle
- § 39 Yhtymäkokouksen päätösten täytäntöönpano
- § 40 Tuottavuus
- § 41 Tulkkipalvelujen osakeyhtiön perustaminen
- § 42 Lupa lisäopetuksen järjestämiseen
- § 43 Laitoksen hajautuksen nykytila
- § 44 Valtakunnalliset erityishuoltopäivät
- § 45 Muut asiat

§ 38**Tiedoksi yhtymähallitukselle****1 Jäsenkuntien kunnan- ja kaupunginhallituksen pöytäkirjanotteita Yhteisöjen toiminnan sopeuttamisesta vuonna 2009**

Pta-liite 23	Järvenpään kaupunginhallitus 11.5.2009 § 296
Pta-liite 24	Keravan kaupunginhallitus 20.4.2009 § 154
Pta-liite 25	Mäntsälän kunnanhallitus 11.5.2009 § 166
Pta-liite 26	Nurmijärven kunnanhallitus 27.4.2009 § 156
Pta-liite 27	Pornaisten kunnanhallitus 18.5.2009 § 127

Ehdotus Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

- 1 merkitä asiat tiedoksi saaduksi.

Päätös Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 39**Yhtymäkokouksen päätösten täytäntöönpano**

Pta-liite 28

Pta-liitteessä 28 on jäljennös yhtymäkokouksen 28.5.2009 kokouksen tarkastetusta pöytäkirjasta. Pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen on ollut yhtymäkokouksen päätöksen mukaisesti yleisesti nähtävänä kuntayhtymän taloustoimistossa 4.6.2009. Ennen pöytäkirjan nähtävänä pitämistä siitä on lähetetty kuntalain 85.1 §:n mukaisesti jäljennös jäsenkuntien kunnanhallituksille. Jäsenkunnalle ei ole säädetty velvollisuutta asettaa pöytäkirjaa jäsenkunnassa nähtäväksi eikä sen tarvitse lähettää jäljennöksen saapumisesta ilmoitusta kuntayhtymän yhtymähallitukselle.

Ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

1 todeta, että yhtymäkokouksen 28.5.2009 päätökset

- eivät ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä
- eivät mene yhtymäkokouksen toimivaltaa ulommaksi
- eivätkä ole muutoinkaan lainvastaisia sekä

2 panna päätökset täytäntöön kuntalain säätämässä järjestyksessä.

Päätös

Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 40 Tuottavuus

Eteva kuntayhtymän ensimmäinen yhtymäkokous käsitteli 29.1.2009 § 10 kehykset kuntayhtymän palvelujen 2010 hinnoittelulle. Yhtymäkokous edellytti palvelujen tuottavuuden parantamista ja sitä kautta kustannustason nousun alittavia hinnankorotuksia. Eteva kuntayhtymän hallitus päätti 22.4.2009 § 25 palvelujen hinnoista vuodelle 2010. Keskimääräinen hintojen korotus oli 1,5 %. Kustannustason arvioitu nousu ja sen vaikutus Eteva kuntayhtymään on arvioitu noin 4 %:ksi, joten tuottavuutta on voitava parantaa ainakin 2,5%, jopa enemmän.

Eteva kuntayhtymän tuottavuusohjelmaa on valmisteltu yhtymähallituksen 26.2.2009 § 7 nimeämän työryhmän ohjauksessa. Asiaa on käsittelet myös johtoryhmä ja yhteistyötoimikunta, myös esimieskokouksissa asiaa on aloitettu työstää.

Tuottavuusohjelman merkitystä korostaa useista kunnista tulleet vaatimukset hintojen 0-kasvusta, jopa niiden alentamisesta. Eteva kuntayhtymässä toiminnan kehittäminen ja sen myötä tuottavuuden parantaminen on ollut pitkän tähtäyksen tavoitteena useamman vuoden ajan. Yhtymäkokouksen ja yhtymähallituksen päätöksien mukaisesti tavoite on nyt määritelty selkeäksi tuottavuusohjelmaksi.

Liite 3

Eteva kuntayhtymän tuottavuusohjelman ensimmäiseksi vaiheeksi ehdotetaan liitteessä 3 olevaa ehdotusta, joka voidaan tiivistää:

- palvelujen vaikuttavuuden parantaminen ensisijainen ja pitkän tähtäyksen tavoite, jota tukee mm. palvelujen yksilöllisen tarpeen arvioinnin parantaminen
- tuottavuuden parantamisohjelman tavoitteena on vuodelle 2009 - 2010 vähintään 2,5 %:n tuottavuuden parannus, joka tarkoittaa noin 35 henkilötyövuoden vähennystä / uudelleen kohdistamista uusiin asiakaspalvelutarpeisiin vastaamiseksi (vuodelle 2010 - 2011 vähintään sama vaikutus eli yhteensä noin 70 henkilötyövuotta)
- tuottavuuden parantamisessa huomio kiinnitetään kuormituksen huippujen hallintaan ja eri palvelujen toimintatapoihin.

Toimitusjohtajan toimesta sitä täydennetään vastuiden jaolla ja muilla tarkemmilla ohjeilla. Hallituksen nimeämä ohjausryhmä jatkaa työtään, seuraa ja ohjaa aikaansaannoksia. Asiasta raportoidaan hallitukselle neljännesvuosituksen käsittelyn yhteydessä.

Ehdotus:

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

- 1 hyväksyä perusteluissa sanotun ja liitteenä 3 olevan Eteva kuntayhtymän tuottavuusohjelmaksi vuodelle 2009. Ohjelmaa tarkennetaan tarvittaessa.

Päätös

Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti. Merkitään pöytäkirjaan, että varajäsen Sakari Lyly saapui tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen.

§ 41**Tulkkipalvelujen osakeyhtiön perustaminen**

Pta-liite 29

Uudenmaan erityispalvelut -kuntayhtymä aloitti eräiden jäsenkuntien aloitteesta tulkkipalvelujen järjestämisen vuonna 2004. Tulkkipalvelut käsittävät vammaispalvelulain mukaiset tulkkipalvelut mm. viittomakielisille ja puhevammaisille henkilöille. Kuntayhtymä kehitti kuntien yhteisen tulkkipalvelujen keskitetyn palvelujärjestelmän *Uudenmaan alueelle vuosina 2004 – 2005*. Asiaa on selvitetty tarkemmin Pta-liitteessä 29.

Tulkkipalvelujen järjestämisvastuu on siirtymässä kunnilta Kelalle vuoden 2010 aikana.

Tulkkipalvelujen kehittämistä on käsitelty hallituksessa 18.12.2008 § 87 ja yhtymäkokous päätti 29.1.2009 § 12 että

- 1 tulkkipalvelujen edelleen kehittämiseksi Eteva kuntayhtymä voi perustaa yhdessä Terveysrahasto Oy:n ja mahdollisten muiden osapuolten kanssa lähinnä tulkkipalveluihin ja etäteknologian sovelluksiin tähtäävän osakeyhtiön. Perustamissopimukseen tulee sisällyttää toimintaperiaatteet, kuten yhteiskuntavastuullisuus ja hinnoittelun periaatteet sekä ehdot, joilla sovi- taan omistuksesta luopumisesta.
- 2 yhtymäkokous valtuuttaa kuntayhtymän hallituksen sopimaan tarkemmis- ta ehdoista ja edellyttää, että hallitus valvoo sopimuksissa jäsenkuntien etuja.

Yhtymähallitus päätti 19.3.2009 § 22, että järjestelyn toteuttamiseksi tehdään osapuolia sitova aiesopimus ja, että toimitusjohtaja valtuutetaan tekemään aiesopimus.

Yhtiön perustamista on valmisteltu aiesopimuksen pohjalta. Valmistellussa osakassopimuksessa määritellään mm. omistusosuudet, hallinto, osakkaiden lunastusehdot ja muut seikat, joiden avulla omistajat voivat etujaan valvoa. Yhtiöjärjestys perustuu osakassopimukseen. Yhtiö on valmis perustettavaksi.

Ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

- 1 hyväksyä tulkkipalveluihin ja etäteknologian sovelluksiin tähtäävän osake- yhtiön perustamisen toimenpiteet,
- 2 valtuuttaa yhtymähallituksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan allekirjoit- tamaan yhtiön perustamisasiakirjat Eteva kuntayhtymän puolesta ja osa- kassopimuksen puitteissa sopimaan tarkemmista ehdoista ,
- 3 nimetä Eteva kuntayhtymän edustajiksi perustettavan yhtiön yhtiökokouk- siin yhtymähallituksen varapuheenjohtaja Arto Lindbergin ja talousjohtaja Leena Pöyhösen ja

- 4 nimetä Eteva kuntayhtymän edustajiksi perustettavan yhtiön hallitukseen yhtymähallituksen puheenjohtaja Martti Syväniemen ja toimitusjohtaja Markku Niemelän.

Päätös

Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti. Merkitään pöytäkirjaan, että Anja Järvinen saapui tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen.

§ 42**Lupa lisäopetuksen järjestämiseen**

Eteva kuntayhtymä toimii perusopetuksen järjestäjänä pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville vaikeimmin kehitysvammaisille ja autistisille oppilaille. Koulutuksen järjestäjä voi järjestää perusopetuksen oppimäärän suorittaneille nuorille yhden vuoden kestävää lisäopetusta. Eteva kuntayhtymän perusopetusta antava Ali-Juhakkalan koulu anoo mahdollisuutta järjestää lisäopetusta erillisessä lisäopetusryhmässä syyslukukauden 2009 alusta. Opetuksen järjestämisestä aiheutuvat kulut katetaan valtionosuudella ja kuntien osuudella. Yhtymähallituksen lupa lisäopetuksen järjestämiseen on ehdollinen kunnes kuntien (Lahti, Nastola) sitoutuminen varmistuu. Opetussuunnitelma tulee yhtymähallituksen hyväksyttäväksi syksyllä.

Eteva kuntayhtymä toimii perusopetuksen järjestäjänä pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville vaikeimmin kehitysvammaisille ja autistisille oppilaille, jotka opiskelevat pääasiassa toiminta-alueittaisen opetussuunnitelman mukaan. Perusopetusta annetaan tällä hetkellä Kauppilan koulussa Lammilla ja Ali-Juhakkalan koulussa Lahdessa.

Koulutuksen järjestäjä voi järjestää perusopetuksen oppimäärän suorittaneille nuorille yhden vuoden kestävää lisäopetusta. Lisäopetusta voidaan järjestää myös toiminta-alueittain valtioneuvoston asetuksen 1435/2001 9 §:n mukaisesti. Lisäopetusta voidaan järjestää muun perusopetuksen yhteydessä, erillisessä lisäopetusryhmässä ja muissa oppilaitoksissa sekä työelämässä, järjestöissä ja yhteisöissä tapahtuvana ohjattuna opiskeluna (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004, 315).

Perustelut lisäopetuksen järjestämiseen:

- perusopetuksen jälkeisiä toisen asteen jatkokoulutuspaikkoja on niukasti tarjolla, jolloin opiskelijoiden mahdollisuus kehittää taitojaan ja oppimistaan vielä perusopetuksen jälkeinkin heikkenevät, ja opitut taidot ruostuvat
- lisäopetusmahdollisuutta ei tällä hetkellä ole Lahden alueella pidennetyn oppivelvollisuuden suorittaneille oppilaille: vaikeimmin kehitysvammaisille, autistisille ym. haastaville erityisoppilaille (Lahdessa lisäopetukseen valitaan päättötodistuksen keskiarvon perusteella paremmuusjärjestyksessä).
- oppilaiden taitojen oppiminen tapahtuu hitaasti, se vie paljon aikaa ja siihen panostetaan runsaasti voimavaroja. Tästä syystä perusopetuksen päättövaiheessa monella oppilaalla on vahva kehitysvaihe ja uusien taitojen oppimisen vaihe menossa.
- yhteistyön tekeminen eri tahojen kanssa ja opiskelijoiden oppimisen mahdollistaminen uusiin oppimisympäristöihin
- elinikäisen oppimisen näkökulman laajentaminen koskemaan myös vaikeimmin vammaisia ihmisiä.

Lisäopetuksen tavoitteet:

- opittujen taitojen ylläpitäminen ja uusien kunkin omaan elämään liittyvien, yksilöllisten taitojen oppiminen
- aikuisuuden tukeminen yksilöllisesti ohjautuen, elämäntaidot

- oppii yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja
- myönteiset oppimiskokemukset erilaisissa oppimisympäristöissä
- kehittää opiskelutaitojaan esim. oppii työskentelemään itsenäisemmin ja arvioimaan toimintaansa
- parantaa jatko-opintoihin pääsyn edellytyksiä
- opittujen taitojen siirtäminen uusiin tilanteisiin ja ympäristöihin sekä erilaisiin elämäntilanteisiin
- osittainen osallistumisen periaate
- yhteistyön tekeminen sen paikan henkilöstön kanssa, johon nuori mahdollisesti siirtyy tulevaisuudessa esim. yhteisten musiikkituokioiden järjestäminen: tieto-taidon siirtyminen molemmin puolin.

Lisäopetuksen järjestäminen:

- Ali-Juhakkalan koulun erillisenä lisäopetusryhmänä Ahtialan päivätoimintakeskuksessa Lahdessa ja siellä toimintakeskuksen nuortenryhmän läheisyydessä, jotta yhteistyö saadaan antoisaksi ja joustavaksi
- lisäopetusryhmän koko: 4-6 opiskelijaa
- henkilökunta: opettaja, ohjaaja ja kaksi avustajaa/kuusi opiskelijaa.
- lisäopetuksessa opetusta ja ohjausta annetaan opiskelijalle vähintään 1100 tuntia. Opetus järjestetään kunkin oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.
- lisäopetuksen opetussuunnitelma niveltyy perusopetuksen opetussuunnitelman jatkeeksi. Näin saadaan opetuksen suunnitelmien jatkumo esiope- tus- perusopetus- ja lisäopetus.
- lisäopetuksen käytössä ovat Ahtialassa yhdessä sovitut tilat esim. liikunta-tila, musiikkitala, uimatila
- ateriat- ja siivouspalvelut ostetaan Ahtialasta
- opiskelijoiden iltapäivätoiminnan järjestämisestä sovitaan Ahtialan päivätoiminnan kanssa.

Rahoitus ja budjetti:

- lisäopetukselle laaditaan oma budjetti
- opetukseen saadaan valtionosuus, joskin takautuvasti, sekä kuntaosuus
- vuoden 2009 budjetissa ei ole varausta lisäopetuksen järjestämiseen

Ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

- 1 että Ali-Juhakkalan koulu voi järjestää lisäopetusta erillisessä lisäopetusryhmässä syyslukukauden 2009 alusta esityksen mukaisesti ja
- 2 että lupa lisäopetuksen järjestämiseen on ehdollinen kunnes kuntien sitoutuminen varmistuu.

Päätös

Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 43**Kauppilan hoitokotien ja Pääjärven kuntoutuskeskuksen (Etevan laitoshoitoyksikkö Lammilla) tilanne**

Eteva kuntayhtymän palveluihin kuuluu entinen Ronnin keskuslaitos, joka on jo vuosia tunnettu sekä Kauppilan hoitokoteina että Pääjärven kuntoutuskeskuksena. Se sijaitsee Hämeenlinnan kaupungin alueella Ronnin kylässä syvyydestään tunnetun ja biologien toimesta erittäin tutkitun Pääjärven rannalla, Kauppilan tilalla.

Aiempi Pääjärven kuntayhtymä valmisteli ja päätti hyvissä ajoin jo ennen kuntayhtymäfuusiota laitoksen lakkauttamisesta ja palvelujen hajauttamisesta. Hajautuksen oli määrä koostua sekä kuntien että kuntayhtymän toimenpiteistä. Kunnat ovatkin perustaneet ja perustamassa jo useita laitoshoittoa korvaavia yksiköitä sekä hankkineet palvelua yksityisiltä palvelujen tuottajilta.

Eteva kuntayhtymällä on työn alla useampia hankkeita, joilla laitos korvataan. Tämän hetken arvio on, että laitoksesta voidaan luopua 2012 loppuun mennessä.

Laitosrakennuksista osa on vuokrattu pakolaisten vastaanottokeskukseksi, osa on omassa käytössä ja pieni osa tyhjänä.

Laitoskiinteistön maa-alueet omistaa Hämeenlinnan kaupunki.

Laitosalueen rakennukset käyvät Eteva kuntayhtymälle tarpeettomiksi. Siirtymävaiheen valmistelu on ajankohtaista käynnistää Hämeenlinnan kaupungin kanssa.

Pta-liite 30

Laitoshajautuksen nykyvaihe selviää Pta-liitteenä 30 olevasta esityksestä ja asiaa esittelee kokouksessa palvelujohtaja Leena Lindström.

Laitoksen lakkauttamisesta esitetään hallitukselle syyskuun kokouksessa päivitetty suunnitelma palvelutoiminnan, henkilöstön, hallinnon, ravintokeskuksen ja muiden tukitoimintojen sekä tilojen osalta.

Ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

1 merkitä asian tiedoksi saaduksi.

Päätös

Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 44**Valtakunnalliset erityishuoltopäivät**

	FCG Efeko järjestää valtakunnalliset erityishuoltopäivät 10. – 11.9.2009 Vantaalla.
Pta-liite 31	Ohjelma Pta-liitteenä 31.
Ehdotus	Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää 1 että valtakunnallisille erityishuoltopäiville osallistuvat yhtymähallituksesta Pirjo Kotiranta, Riikka Slunga-Poutsalo, Anja Järvinen, Tero Aaltonen, Risto Salovaara ja Juhani Ahonen.
Päätös	Yhtymähallitus päätti esityksen mukaisesti.

§ 45

Muut asiat

Yhtymähallituksella ei ollut esitettävänä muita asioita.

Muutoksenhakukiellot (liitetään pöytäkirjaan)	
Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta , koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. § 38, 39, 40, 43
	Seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla , koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus. § 41, 42, 44, 45
	Seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla HLL:n* 5 §:n 2 mom./ muun lainsäädännön mukaan. * Hallintolainkäyttölaki (586/1996) Pykälät ja valituskieltojen perusteet §

Oikaisuvaatimusohjeet	
Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista Eteva kuntayhtymän yhtymähallitukselle ja se on toimitettava ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä osoitteella PL 43, 04601 MÄNTSÄLÄ, käyntiosoite Einontie 1, 04600 MÄNTSÄLÄ, puh. 020 692 100, faksi 020 692 111, info@eteva.fi . §
Oikaisuvaatimusoikeus ja oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksen voi tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa tai kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen . Oikaisuvaatimusajan määräaika laskettaessa ei tiedoksisaantipäivää lueta määräaikaan. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jäsenkunnan ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: <ul style="list-style-type: none"> • muutoksenhakijan nimi, postiosoite, kotikunta ja puhelinnumero; • päätös, johon haetaan muutosta; • miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; • muutosvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimus on sen tekijän allekirjoitettava ja siihen on liitettävä: päätös, johon oikaisua haetaan joko kopiona tai alkuperäisenä ja asiakirjat, joihin vedotaan. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös allekirjoittajan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Asiakirjat on toimitettava viranomaisen asiointiosoitteeseen, postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä lähettäjän omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastoissa ei työskennellä, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kuntayhtymän yhtymähallitus

Valitusosoitus (liitetään pöytäkirjaan)		
Valitusviranomainen, mistä valitusaika alkaa ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella . Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös jäsenkunta ja sen jäsen. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.	
	Kunnallisvalitus §	Valitusviranomainen: Helsingin hallinto-oikeus PL 120 (Ratapihantie 9), 00521 HELSINKI Valitusaika on 30 päivää
	Hallintovalitus §	Valitusviranomainen: Helsingin hallinto-oikeus PL 120 (Ratapihantie 9), 00521 HELSINKI Valitusaika: _____ päivää
	Muu valitusviranomainen §	Valitusviranomainen: Valitusaika _____ päivää
	Muu valitusviranomainen §	Valitusviranomainen: Valitusaika _____ päivää
	Tuomioistuinten ja eräiden muiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 89 € ja markkinaoikeudessa 223 €. Maksuista lisää osoitteessa http://www.oikeus.fi/12747.htm .	
Valituskirjelmä	Valituskirjelmässä on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none"> • valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite • päätös, johon haetaan muutosta • miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi • muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luetava.</p>	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.	
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimus/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.	